

REGLUGERÐ

um uppruna og ræktun íslenska hestsins.

1. gr.

Tilgangur og gildissvið.

Reglugerð þessi tekur til uppruna og ræktunar íslenska hestsins. Reglugerðinni er ætlað að tryggja viðurkenningu á Íslandi sem upprunalandi íslenska hestsins, tryggja áframhaldandi hreinræktun hans með notkun á viðurkenndum ættbókum í samræmi við opinberan ræktunarstaðal, sbr. viðauka með reglugerð þessari og að tryggja áreiðanleika þeirra upplýsinga sem skráðar eru í upprunaættbók íslenska hestsins, WorldFeng.

Reglugerðinni er einnig ætlað að styðja alþjóðlegt samstarf um ræktun íslenska hestsins.

2. gr.

Orðskýringar.

Í reglugerð þessari er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

1. *Ættbók*, er skrá sem inniheldur upplýsingar um gripi í búfjárstofni.
2. *Upprunaættbók*, er ættbók sem inniheldur upplýsingar um þá gripi í búfjárstofni sem rekja má allan stofninn til.
3. *Hreinræktuð íslensk hross*, eru eingöngu þau hross sem fædd eru á Íslandi eða hægt er að rekja ætterni þeirra að öllu leyti til hrossa í upprunaættbók íslenska hestsins.
4. *WorldFengur*, er upprunaættbók íslenska hestsins sem inniheldur upplýsingar og skrá um hreinræktuð íslensk hross.
5. *FEIF*, eru Alþjóðasamtök Íslandshestafélaga. Samtökin eru m.a. samstarfsvettvangur alþjóðasamfélagsins um hreinræktun íslenska hestakynsins.
6. *Fæðingarnúmer*, er einkvæmt númer sem hverju hrossi sem skráð er í WorldFeng er gefið. Númerið fylgir hrossinu alla tíð þó svo að það sé selt eða flutt á milli landa.
7. *Fagråd í hrossarækt*, er nefnd sem skipuð er og starfar samkvæmt búnaðarlögum nr. 70/1998. Fagråd mótar stefnu í kynbótum og þróunarstarfi hrossaræktarinnar, skilgreinir ræktunarmarkmið og setur reglur um framkvæmd meginþátta ræktunarstarfsins. Enn fremur mótar það tillögur um stefnu í fræðslumálum og rannsóknnum búgreinarinnar og fjallar um önnur mál sem vísað er þangað til umsagnar og afgreiðslu.

3. gr.

Upprunalandið.

Ísland er upprunaland íslenska hestsins.

4. gr.

Ættbók.

Bændasamtök Íslands halda upprunaættbók íslenska hestsins (WorldFeng) og bera ábyrgð á að færa í hana upplýsingar um hreinræktuð íslensk hross sem uppfylla skilyrði þessarar reglugerðar. Bændasamtök Íslands bera ábyrgð á útgáfu hestavegabréfa þar sem fram kemur að hross uppfylli skilyrði þess að geta talist hreinræktað íslenskt hross, þau gefa einnig út vottorð fyrir sæði, egg og fósturvísu hrossa.

Ættir allra hrossa sem skrá á í WorldFeng verður að vera hægt að rekja til hreinræktaðra íslenskra hrossa. Bændasamtök Íslands skulu setja nánari reglur um framkvæmd skráningar í WorldFeng, þar sem m.a. skal kveðið á um hverjum skuli veittur skráningaraðgangur að WorldFeng og hvaða skilyrði skráningaraðili þarf að uppfylla.

Bændasamtök Íslands skulu standa fyrir náinni samvinnu við félög eða samtök sem færa ættbók íslenskra hrossa með það að markmiði að miðla upplýsingum og stuðla að lausn ágreinings sem upp kann að koma.

Við sölu á skráðum kynbótahrossum milli landa skulu upplýsingar um þau færð inn í ættbók viðtökulands undir sama heiti og fæðingarnúmeri og þau voru skráð í sölulandi, ásamt öðrum

upplýsingum sem krafist er samkvæmt þessari reglugerð. Heimilt er að gefa hrossum annað nafn í nýjum heimkynnum að því tilskildu að upprunalegt nafn sé skráð innan sviga í ættbók nýja landsins á meðan hrossið lifir. Sömu reglur skulu gilda um skráningu við sölu annarra hrossa.

5. gr.

Skilyrði skráningar.

Eingöngu er heimilt að skrá í WorldFeng hross sem uppfylla skilyrði 3. og 4. gr. reglugerðar þessarar.

Folald má færa í viðurkennda ættbók viðkomandi hrossaræktarfélags eða í WorldFeng að uppfylltum eftirtöldum skilyrðum:

1. Þegar bæði faðir og móðir eru skráð í viðurkennda ættbók eða WorldFeng.
2. Fyljunarvottorð hafi verið sent til Bændasamtaka Íslands, FEIF eða aðildarfélags FEIF, eftir því sem við á, fyrir 31. desember árið sem hryssan festi fang.
3. Fang- og folaldaskýrsla hafi borist Bændasamtökum Íslands, FEIF eða aðildarfélagi FEIF, eftir því sem við á fyrir 31. desember viðkomandi ár.
4. Vottorð um einstaklingsmerkingu hafi borist Bændasamtökum Íslands, FEIF eða aðildarfélagi í FEIF fyrir 1. mars árið eftir að folaldið fæðist. Öll hross sem skrá skal í ættbók eða WorldFeng skulu einstaklingsmerkt með örmerki.

Heimilt er að skrá öll önnur hross í viðurkennda ættbók eða WorldFeng, með fullgildum hætti, að undangenginni ætternisgreiningu með blóðflokkun eða DNA-greiningu.

6. gr.

Kynbótamarkmið, kynbótadómar og sýningar.

Varðandi kynbótamarkmið, -dóma og -mat, sýningahald og skipun dómnefnda skal farið eftir reglum sem birtar eru í viðauka þessarar reglugerðar.

Tímabundnar undanþágur frá reglum í viðaukanum má gefa ef í gangi eru tilraunir eða rannsóknir sem miða að frekari þróun dómkerfisins. Áður en til slíkra tilrauna eða rannsókna er stofnað skal liggja fyrir samþykki fagráðs í hrossarækt. Einnig skulu fyrirhugaðar tilraunir og rannsóknir kynntar ítarlega og ræddar á sameiginlegum fundi ræktunarleiðtoga FEIF þjóðanna.

Að loknum fyrirfram ákveðnum tilraunátíma skulu viðkomandi breytingar metnar m.t.t. heildaráhrifa og teknar inn í viðauka reglugerðarinnar, hljóti þær samþykki fagráðs í hrossarækt og þar til bærra aðila innan FEIF.

7. gr.

Ráðgjafanefnd.

Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra skipar þriggja manna nefnd til að vera ráðgefandi við mótun, framkvæmd og breytingar á þeim reglum sem getið er í viðauka reglugerðarinnar. Nefndin hafi það að leiðarljósi að tryggja fagleg vinnubrögð og alþjóðlega sátt um reglurnar. Nefndin er samráðsvettvangur íslenskra stjórnvalda, Bændasamtaka Íslands og alþjóðasamfélagsins um ræktun íslenska hestsins. Nefndin er einnig til ráðgjafar um önnur atriði sem tengjast reglugerð þessari. Í nefndinni eiga sæti; landsráðunautur í hrossarækt, ræktunarfulltrúi FEIF auk formanns sem sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra skipar án tilnefningar.

8. gr.

Upprunavottorð/hestavegabréf.

Hrossum sem flutt eru frá Íslandi skal fylgja hestavegabréf, frá Bændasamtökum Íslands, sbr. ákvæði 5. gr. laga nr 27/2011, um útflutning hrossa en í hestavegabréfinu skulu meðal annars koma fram upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að uppfylla kröfur þær sem innflutningslönd gera hverju sinni.

9. gr.
Viðurlög.

Brot gegn ákvæðum reglugerðarinnar varða sektum. Með mál út af brotum á reglugerðinni skal farið að hætti laga um meðferð sakamála.

10. gr.
Gildistaka.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt heimild í 19. gr. búnaðarlaga nr. 70/1998 og með vísan til III. kafla sömu laga og öðlast þegar gildi. Reglugerðin er sett með hliðsjón af tilskipun ráðsins 90/427/EBE og ákvörðunum framkvæmdastjórnarinnar nr. 92/353/EBE, 92/354/EBE, 96/78/EB og 96/79/EB og öðlast þegar gildi.

Reglugerðinni fylgir viðauki sem skoðast sem fullgildur hluti reglugerðarinnar.

Samhliða gildistöku reglugerðarinnar fellur úr gildi reglugerð um sama efni nr. 948/2002, með breytingum samkvæmt reglugerðum nr. 465/2004 og 810/2005.

Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu, 28. apríl 2011.

F. h. r.

Kristinn Hugason.

_____
Sigríður Nordmann.

VIÐAUKI

Ræktunarmarkmið og reglur um mat íslenskra kynbótahrossa.

Inngangur.

Kynbótastarf í ræktun íslenska hestsins byggist að stórum hluta á einstaklingssýningum kynbótahrossa og afkvæmasýningum þar sem um er að ræða árlegar héraðssýningar víðs vegar um landið auk annarra sýninga, s.s. fjórðungs- og landssýninga. Í köflum 1 til 5 hér í þessum viðauka eru birtar þær reglur sem gilda hvað varðar slíkar sýningar hér á landi og gilda að auki almennt um kynbótadóma á íslenskum hrossum.

Opinbert ræktunarstarf í íslenski hrossarækt á sér lagastoð í búnaðarlögum (nr. 70/1998) en þar kemur fram að Bændasamtök Íslands hafa á hendi faglega yfirumsjón með því starfi í umboði og samkvæmt samningi við sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra en hann hefur á hendi yfirstjórn allra mála sem löggin taka til.

Í búnaðarlögunum er kveðið á um að í hverri búgrein skuli starfa landsráðunautur en hann hefur landið allt sem starfssvæði og skal hafa yfirumsjón með leiðbeiningum, kynbótum og ræktun, þar með talið kynbótadómum og kynbótamati, í viðkomandi búgrein.

Í lögunum er einnig kveðið á um að fyrir hverja búgrein skuli starfa svokallað fagråd. Fagråd móta stefnu í kynbótum og þróunarstarfi viðkomandi búgreinar, skilgreina ræktunarmarkmið og setja reglur um framkvæmd meginþátta ræktunarstarfsins. Enn fremur móta þau tillögur um stefnu í fræðslumálum og rannsóknnum búgreinarinnar og fjalla um önnur mál sem vísað er þangað til umsagnar og afgreiðslu. Í fagráðum skulu sitja menn úr hópi starfandi bænda og landsráðunautur í viðkomandi búgrein. Jafnframt skulu sitja í fagráðum eða starfa með þeim sérfróðir aðilar. Fagråd skulu hljóta staðfestingu sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra að fenginni umsögn Bændasamtaka Íslands. Samkvæmt búnaðarlögum er það í verkahring fagráðs hverrar búgreinar að meta þörf fyrir kynbótadóma og sýningar búfjár í viðkomandi búgrein og gera tillögur til Bændasamtaka Íslands og viðkomandi aðildarfélaga um dómstörf og sýningahald.

Þær reglur sem hér eru birtar og gilda um sýningar á íslenskum kynbótahrossum voru fyrst settar á árinu 1990 til bráðabirgða, endanlega staðfestar af hrossaræktarnefnd Búnaðarfélags Íslands, forvera fagráðs, á árinu 1992 og birtar í ritinu *Kynbótadómar og sýningar* sem Búnaðarfélag Íslands gaf út á þremur tungumálum, þ.e. ensku og þýsku auk íslensku, árið 1992. Regluleg endurskoðun hefur síðan

farið fram unnin af landsráðunaut í hrossarækt hverju sinni í samvinnu við fagrád hrossaræktar og sérfræðinga á vegum þess auk fulltrúa ræktunarmála hjá Alþjóðasamtökum Íslandshestafélaga (FEIF). Auk þess hefur eftir gildistöku reglugerðar nr. 948 frá 2002 starfað ráðgefandi nefnd um mótun, framkvæmd og breytingar á reglum þeim sem birtar eru í þessum viðauka en leiðarljós í störfum nefndarinnar skal vera að tryggja fagleg vinnubrögð og alþjóðlega sátt um reglurnar.

1. Ræktunarmarkmið fyrir íslenska hrossakynið.

Almenn ræktunarmarkmið.

Heilbrigði, frjósemi, ending.

Hið opinbera ræktunartakmark miðar að því að rækta heilbrigðan, frjósaman og endingargóðan hest – hraustan íslenskan hest.

Litir.

Hið opinbera ræktunartakmark er að viðhalda öllum mögulegum litaafbrigðum innan stofnsins.

Stærð.

Hið opinbera ræktunartakmark gefur færi á allmiklum breytileika hvað varðar stærð hrossanna. Almenn er talið að heppileg stærð sé á bilinu 135 til 145 cm á hæstar herðar mælt á stöng.

Sérstök ræktunarmarkmið.

Sköpulag almennt.

Almennt er stefnt að því að rækta hina léttbyggðari gerð íslenska hestsins með mikilli áherslu á styrk, skrokkmýkt og vöðvastælda líkamsbyggingu. Sköpulagið á að stuðla að mikilli ganghæfni og eðlissgóðum höfuðburði og á sama tíma að taka mið af almennt viðurkenndum fagurfræðilegum þáttum.

Sköpulag nánar.

Vísad til einkunnarinnar 10 fyrir eiginleikana höfuð, háls, herðar og bóga, bak og lend, samræmi, fótagerð, réttleika, hófa og þrúðleika (á fax og tagl).

Reiðhestshæfileikar almennt.

Almennt er stefnt að því að rækta fjölhæfan, taktfastan og öruggan, viljugan og geðprúðan hest sem fer glæsilega í reið - hinn íslenska gæðing.

Reiðhestshæfileikar nánar.

Vísad til lýsingar á einkunninni 10 fyrir eiginleikana tölt, brokk, skeið, stökk, vilja og geðslag, fegurð í reið og fet.

Vægi einstakra eiginleika:

Sköpulag		Reiðhestshæfileikar	
Höfuð	3%	Tölt	15%
Háls, herðar og bógar	10%	Brokk	7,5%
Bak og lend	3%	Skeið	10%
Samræmi	7,5%	Stökk	4,5%
Fótagerð	6%	Vilji og geðslag	9%
Réttleiki	3%	Fegurð í reið	10%
Hófar	6%	Fet	4%
Þrúðleiki	1,5%		
Samtals:	40%		60%

2. Reglur um kynbótasýningar.

Starfsfólk og verkswið þess:

- Kynbótadómarar á Íslandi skulu hafa lokið háskólagráðu í búfjárfræðum og þurfa að hafa staðist sérstakt hæfnispróf Bændasamtaka Íslands. Hvað varðar kröfur til dómara á alþjóðavettvangi þá setur FEIF reglur þar um.
- Á hverri kynbótasýningu starfa að jafnaði þrjú dómarar og hafa samráð um einkunnir. Undantekningu frá fjölda dómara má gera ef hross eru 25 eða færri. Skipaður er formaður í hverri dómnefnd en hlutverk hans er að sjá til að dómstörf gangi vel fyrir sig og að niðurstaða fáiist.
- Á hverri kynbótasýningu skal starfa sýningarstjóri sem ber ábyrgð á framkvæmd sýningarinnar með dómnefnd, auk þess skulu starfa á sýningum mælingamenn, tölvarar og þulir allt eftir þörfum hverju sinni.

Almennt verklag:

- Kynbótadómar fara þannig fram að fyrst koma hross til sköpulagsdóms en síðan til dóms á reiðhesthæfileikum. Hafi hross verið fulldæmt á almanaksárinu getur eigandi valið að láta nýjasta byggingardóm úr fullum dómi standa við endursýningu. Þegar öll hross á sýningu hafa komið til dóms er haldin sérstök yfirlitssýning þar sem öll hæfileikadæmd hross eiga þátttökurétt. Á sýningum sem standa í viku eða lengur er heimilt að skipta yfirlitssýningum upp á fleiri daga.

Vellir og önnur aðstaða:

Fyrir sköpulagsdóm:

- Þar sem aðstæður eru fyrir hendi skulu mælingar og dómar á sköpulagsþáttum fara fram innandyra (reiðhöll). Við byggingardóm skal vera fyrir hendi 20 - 30 m löng og 2 - 3 m breið afmörkuð og slétt braut.

Fyrir hæfileikadóm:

- Hæfileikar skulu sýndir á beinni braut u.þ.b. 250 - 300 m langri og 4 - 6 m breiðri sem er vel afmörkuð en þó opin í báða enda.
- Yfirlag brautarinnar sé sambærilegt yfirlagi góðra keppnisvalla, þess skal gætt að yfirlagið sé slétt og vel valtað. Eins skal þess gætt eins og kostur er að brautin sé í sambærilegu ástandi út alla sýninguna. Þá skal þess gætt sem frekast er unnt að utanaðkomandi umferð trufli ekki.
- Brautin skal vera afmörkuð í tíma áður en dómstörf hefjast og aðstæður yfirfarnar af móts-haldara og fulltrúa dómnefndar.
- Dómarar skulu hafa góða vinnuaðstöðu og hindrunarlausa yfirsýn fyrir miðri braut í u.þ.b. 25 - 40 m fjarlægð.
- Við hæfileikadóm eru notaðar að hámarki 5 ferðir í hvora átt eftir brautinni til að sýna reiðhestskosti gripsins.
- Á yfirlitssýningu eru 2 - 4 hross í braut í einu allt eftir aðstæðum og fjölda hrossa og notaðar eru að hámarki 3 ferðir í hvora átt eftir brautinni. Þar er dómurum heimilt að hækka fyrri dóma á einstökum reiðhestskostum komi hrossið betur fyrir.

Um hestinn:

- Hross sem koma til kynbótadóms skulu vera vel undirbúin, hraust og ósár, vel föðruð og hirt. Hross sem sýnd eru í reið skulu hafa náð 4 vetra aldri miðað við almanaksárið.
- Öll hross sem koma til kynbótadóms skulu vera grunnskráð í WorldFeng og einstaklingsmerkt með örmerki. Starfsmenn sýningarinnar sjá um að samlesa einstaklingsmerkið við grunnskráningu. Úr öllum stóðhestum fimm vetra eða eldri þarf að hafa verið tekið blóðsýni fyrir komu til dóms.
- Allir stóðhestar sem koma til kynbótadóms skulu vera DNA-greindir svo og foreldrar þeirra. Mælingar, þéttleikamat og skráning galla séu þeir til staðar skal fara fram á eistum stóðhesta sem til dóms koma. Upplýsingar um eistnagalla skulu birtar í WorldFeng.

Röntgenmynda skal hækiliði allra stóðhesta sem náð hafa fimm vetra aldri og koma til dóms á kynbótasýningum. Endanlegur aflestur röntgenmyndanna er í höndum sérgreinadýralæknis hrossasjúkdóma og niðurstöður skulu birtar í WorldFeng. Röntgenmyndirnar er heimilt að taka af hestunum hvenær sem er á því ári sem fimm vetra aldri verður náð. Stóðhestar hljóta ekki dóm nema myndataka hafi farið fram og niðurstöður liggi fyrir í WorldFeng. Heimilt er að senda inn röntgenmyndir til aflesturs og birtingar í WorldFeng þó ekki sé um sýningu að ræða.

Járningar:

- Hross sem sýnd eru í reið skulu vera járnúð. Járningin skal vera svo vönduð sem kostur er, eðlilegt samræmi sé milli tálgunar fram- og afturhófa og hófhalli samsvari halla kjúkunnar. Hófar mega ekki vera lengri en 9,0 sm mælist hrossið lægra en 137 sm á stöng á hæstar herðar, sé hrossið 137 sm en þó lægra en 145 sm á hæstar herðar má hóflengdin vera allt að 9,5 sm og ef hæðin er 145 sm eða meiri má hóflengdin vera allt að 10,0 sm. Ekki má muna meiru en 2 cm á lengd fram- og afturhófa. Hámarksþykkt skeifna er 8 mm og hámarksbreidd 23 mm og skal sama breidd vera á fram- og afturfótarskeifum. Skeifurnar skulu vera samstæðar og úr samskonar efni. Efni skeifnanna hafi ekki meiri eðlisþyngd en hefðbundið skeifnájárn. Skeifurnar séu af hæfilegri stærð miðað við hófa og ekki má muna meiru í þykkt en 2 mm á fram- og afturfótaskeifum. Leyfilegt er að nota skafra, þeir skulu þá vera tveir í hverri skeifu og þeir séu að hámarki (lengd * breidd * hæð) 15 mm * 15 mm * 12 mm. Afbrigðileg járnung, s.s. uppsteyptir hófar, er óheimil. Pottun skeifna er óheimil.

Reiðtygi og annar búnaður:

Hnakkar: Heimilt er að nota alla hnakka og hnakkígildi sem ekki valda hrossinu óþægindum eða særindum og hæfa íslenskum hrossum.

Beislabúnaður: Hann skal fara vel, vera rétt stilltur og ekki valda hestinum eymslum eða særindum.

- Dómnafnd getur veitt undanþágu á reglum þessum til notkunar á málalausum beislabúnaði ef ástæða þykir til.

Keyri: Leyfilegt er að nota písk, hámarkslengd 120 cm.

Fótahlífar: Þær séu að hámarki 120 gr. (samanlagður þungi á hvern fót þ.e. legghlífar og hófhlífar) og í dökkum lit, svartar eða dökkbrúnar. Ef hlífar eru notaðar í hæfileikadómi þá skal sami búnaður notaður út alla sýninguna. Ef hlíf dettur af þá skal henni komið fyrir aftur áður en lengra er haldið.

Um knapa og umráðamenn:

- Sami knapi sýni hrossin í einni og sömu sýningunni. Knapar skulu vera allsgáðir og sýni þrúðmannlega reiðmennsku og þeir ásamt umráðamönnum hrossins sýni einnig kurteisi og háttvísi í framkomu. Að öðrum kosti getur dómnafnd áminnt viðkomandi eða vísað frá sýningu.
- Verði knapi í kynbótasýningu uppvís af því að hestur hans greinist með ólögleg lyf, sbr. lyfjareglugerð (nr. 635/1996), hlýtur hann dóm samkvæmt íslenskum lögum og alþjóðareglum þar um. Hafi knapi gerst brotlegur samkvæmt lyfjareglugerð Landssambands hestamannafélaga (LH) eða FEIF gildir sá dómur sem hann hlýtur einnig í kynbótasýningum.
- Knöpum er skylt að nota reiðhjálms í reiðdómi og í reiðsýningum og skal hjálmurinn vera fastspennitur. Hjálmarirnir skulu bera merkinguna IST EN 1384:1996 og CE samræmingarmerki.

3. Reglur um afkvæmasýningar.

Sömu reglur gilda almennt um búnað og annað við afkvæmasýningar og þær sem gilda um almennar kynbótasýningar og gert hefur verið grein fyrir hér að framan. Hvað varðar járnung er þó heimilt að veita undanþágu frá þessum reglum þegar um er að ræða sýningahross í afkvæmahópi sem tekur jafnframt sannanlega þátt í gæðinga- eða íþróttakeppni á sama móti. Í slíkum tilvikum er heimilt að fara eftir reglum LH/FEIF um járnung. Þetta á þó eingöngu við um þátttöku hrossins í afkvæmasýningunni sjálfri en ekki ef um er að ræða sýningu þess til kynbótadóms. Hryssur koma ekki til

sýningar með afkvæmum, heldur eru þeim hryssum sem ná heiðursverðlaunum fyrir afkvæmi veittar viðurkenningar á öðrum vettvangi.

- Lágmark til verðlauna kynbótahrossa fyrir afkvæmi eru sem hér segir:

-Stóðhestar til 1. verðlauna fyrir afkvæmi:

118 stig í aðaleinkunn kynbótamats og a.m.k. 15 dæmd afkvæmi.

-Stóðhestar til heiðursverðlauna fyrir afkvæmi:

118 stig í aðaleinkunn kynbótamats og a.m.k. 50 dæmd afkvæmi.

-Hryssur til heiðursverðlauna fyrir afkvæmi:

116 stig í aðaleinkunn kynbótamats og a.m.k. 5 dæmd afkvæmi.

- Fjöldi afkvæma sem fylgja skal stóðhestum í afkvæmasýningu skal vera sem hér segir: Stóðhestar til heiðursverðlauna 12. Stóðhestar til 1. verðlauna 6. Um útfærslu á sýningu skal samráð haft við sýningarstjórn og mótshaldara á hverjum stað.
- Öll afkvæmi sem koma fram í afkvæmasýningu skulu hafa hlotið kynbótadóm.
- Afkvæmahestar geta einungis komið einu sinni til þátttöku í hvert verðlaunastig á lands- og fjórðungsmótum, þ.e. til 1. verðlauna og heiðursverðlauna og þeir þurfa að vera á lífi og staðsettir á Íslandi. Eignarhald skiptir engu um þátttöku né verðlaunun.
- Dómnefnd skal semja dómsorð er lýsi þeim meginþáttum sem einkenna afkvæmahópinn.

4. Skrokkmál.

Stóðhestar skulu mældir með bandi, stöng, boga og skíðmáli á eftirtalinn hátt: Bandmál öll, stangarmál öll og skíðmál. Hryssur skulu mældar a.m.k. eftirtöldum málum: Bandmáli um framhné og legg og stangarmáli á hæstar herðar, lend, brjóstdýpt og lengd. Hóflengd skal mæld á öllum hrossum.

Stangarmál:

M1: Hæð á hæstar herðar.

M2: Hæð á lægst bak.

M3: Hæð á hæsta lend.

M4: Brjóstdýpt mæld frá hæsta punkti herðakambs á bringubein aftan armleggs.

M5: Bollengd mæld frá bóghnútu og aftur á aftasta punkt vöðva aftan setbeins.

Bogmál:

M6: Brjóstbreidd um bóghnútur.

M7: Mjaðmarbreidd um mjaðmarhorn.

M8: Mjaðmarbreidd um lærleggstoppa.

Bandmál:

M10: Ummál um sverast framhné.

M11: Ummál um grennstan framfótlegg.

Skíðmál:

M9: Breidd leggs og sina á fótlegg neðan framhnés.

Hóflengd:

Vinstri framhófur frá hófhvarfi og fram á tá.

Vinstri afturhófur frá hófhvarfi og fram á tá.

5. Stigunarkvarði einstaklingsdóma.**Höfuð.**

9,5 - 10:

-Mjög frítt og finlegt höfuð. Eyrn þunn og finleg, hæfilega lokuð og vel sett. Stórt, opið og næmt, fjörlegt auga og falleg augnaumgjörð. Húðin þunn og finhærð. Kjálkarnir þunnir og hæfilega grunnir og góð gleidd á milli þeirra. Neflína bein og nasir flenntar.

9,0:

-Frítt og finlegt, gallalaust höfuð.

8,5:

-Mjög myndarlegt, svipmikið höfuð.

-Frítt, finlegt höfuð.

8,0:

-Myndarlegt höfuð, svipmikið má vera nokkuð gróft eða hlutfallslega stórt ef það er að öðru leyti gallalítið.

-Svipgott höfuð, gallalítið.

-Mjög frítt höfuð en með einhvern galla í talsverðum mæli.

7,5:

-Þokkalegt gallalítið höfuð, hvergi gott.

-Góðir þættir í höfuðgerðinni geta vegið upp nokkur lýti.

7,0:

-Ófrítt svipljótt höfuð.

-Þungt (holdugt) höfuð.

-Djúpir, þykkir kjálkar.

-Smá augu sem sitja djúpt.

-Slæm eyrnastaða.

-Gróf eyru.

-Nokkurt frávik frá beinni neflínu.

-Mjög stutt munnvik.

Sambærilegar reglur gilda um einn galla eða fleiri og lýst er hér að neðan (einkunn 6,5 og lægra).

6,5 og lægra:

-Mjög gróft og hlutfallslega stórt höfuð.

-Mjög slæm eyrnastaða og illa gerð eyru.

-Mikið frávik frá beinni neflínu.

-Mikill ófríðleiki.

Einkunnin 6,5 eða lægri er gefin ef einn ofantalinna galla lýta höfuðið í afar ríkum mæli en mjög fátt prýðir. Einnig gæti einkunn á þessu bili komið til þótt gallarnir séu ekki í afar ríkum mæli hver og einn, séu þeir fleiri en einn og fátt prýði, sjá einnig í upptalningu við einkunn 7,0.

Háls, herðar og bógar.

9,5 - 10:

-Langur, háreistur, afar fingerður háls, úrvalsgóð hnakkabeygja, hálsinn greinist fagurlega frá bolnum, háar og vel lagaðar herðar, bógar skásettir.

9,0:

-Langur, háreistur, fremur fingerður háls en dýpt ívið of mikil um brjóst, úrvals góð hnakkabeygja, háar vel lagaðar herðar, bógar skásettir.

-Vel í meðallagi langur, vel reistur, þunnur og fingerður háls, hnakkabeygja góð, háar og vel lagaðar herðar, bógar skásettir.

8,5:

-Háreistur, meðallangur og full sver en vel settur háls, hnakkabeygja góð, háar og vel lagaðar herðar, skásettir bógar.

-Langur, þokkalega reistur, fingerður, bærulega settur háls, háar og vel lagaðar herðar, skásettir bógar.

-Langur, vel reistur, fingerður háls, háar og vel lagaðar herðar, en full beinir bógar.

-Langur, vel reistur, fingerður háls, rétt þokkalegar herðar, en vel skásettir bógar.

-Langur, vel reistur, fingerður háls, en hnakkabeygja þó ekki nógu góð, háar og vel lagaðar herðar, bógar skásettir.

8,0:

-Reistur og mjúkur, þokkalega langur en djúpur og of sver háls, herðar háar, bógar skásettir.

-Langur grannur, vel settur háls, allgóð hnakkabeygja en herðar full lágar, bógsetning í lagi.

-Vel reistur háls en frambygging að öðru leyti í meðallagi.

7,5:

-Þokkaleg frambygging en hvergi góð.

-Reising í meðallagi, háls of stuttur, þykkur og/eða djúpur, herðar vellagaðar (háar og vel breiðar), bógar vel skásettir.

-Háls langur og vel gerður en of lágt settur, herðar lágar og bógar beinir.

-Reistur háls en áberandi mikill hjartarháls og/eða mikið taumaslöður, frambygging að öðru leyti þokkaleg.

7,0:

-Mikill hjartarháls.

-Holdfyllt kverk.

-Mikið taumaslöður.

Þetta þrennt er til viðbótar upptalningu fyrir einkunn 6,5 eða lægri. Sambærilegar reglur gilda um einkunn eins og lýst er hér að neðan (6,5 og lægra), þ.e. taka skal tillit til fjölda og eðlis lýta í sköpulagi frambyggingar.

6,5 og lægra:

-Háls er mjög lágt settur.

-Háls er mjög djúpur.

-Háls er mjög stuttur.

-Herðar eru mjög lágar og flatar.

-Bógar eru mjög beinir.

-Bógar eru mjög fast bundnir.

Einkunnin 6,5 eða lægri er gefin ef einhverjir gallar lýta frambygginguna í afar ríkum mæli en mjög fátt þrýðir. Einnig gæti einkunn á þessu bili komið til þótt gallarnir séu ekki í afar ríkum mæli hver og einn, séu þeir margir og fátt þrýði, sjá einnig skýringar við einkunn 7,0.

Kröfur um finleika hálsgerðarinnar eru ekki hinar sömu hvað stóðhesta varðar og hryssur eða gelta hesta.

Áður en einkunn fyrir háls, herðar og bóga er endanlega ákvörðuð skal dómnéfnnd skoða hvernig hrossinu nýtist frambyggingin í reið, hvað varðar fótaborð, framtak, reisingu og hnakkabeygju.

Bak og lend.

9,5 - 10:

-Einstök úrvalsgerð yfirlínu: Bakið er mjúkt og fjaðurmagnað, hæfilega langt, vel breitt og vöðvað. Hrygglinan er mjúk aftur í krossbein. Lendin er fögur, löng, hæfilega brött, jafnvaxin, fyllt, lærin eru löng og hafa mikla og djúpa vöðvafyllingu. Taglið er fagurlega sett.

9,0:

-Mjög vel sköpuð yfirlína.

-Sérlega vel skapað bak eða lend getur vegið upp fremur gott sköpulag hins líkamshlutans ef samskeyti baks og lendar eru vel gerð.

8,5:

-Vel sköpuð yfirlína.

-Sérlega vel skapað bak eða lend getur vegið upp þokkalegt sköpulag hins líkamshlutans ef samskeyti baks og lendar eru góð.

8,0:

-Fremur gott sköpulag yfirlínunnar.

-Vel skapað bak; mjúkt, breitt og vel vöðvað, góð samskeyti baks og lendar. Lendin er þokkalega gerð en hvergi góð.

-Þokkalega gert bak; ekki mjög hart, söðulbakað, né stífleiki í spjaldi. Vel sköpuð lend; löng, hæfilega brött, jafnvaxin og fyllt.

7,5:

-Þokkalegt sköpulag baks, lendar og samskeyta þeirra en hvergi gott (þokkalega gerð yfirlína).

-Gott sköpulag baks og lendar getur náð að vinna upp nokkur lýti á yfirlínunni.

7,0:

-Sjá upptalningu við einkunn 6,5 og lægra en hér er ekki um eins alvarlega galla að ræða.

6,5 og lægra:

-Kryppa í baki eða spjaldhrygg.

-Mjög mikið söðulbak.

-Mjög gölluð samskeyti baks og lendar.

-Mjög stutt bak eða mjög langt.

-Mjög mjótt bak, illa vöðvað.

-Mjög afturdregin lend.

-Afar grófgerð lend.

-Mjög stutt, grunn, flöt eða þúfulaga lend.

-Mjög framhallandi bak.

*Við einkunnagjöf skal taka tillit til fjölda lýta og hversu stórfelld þau eru, sbr. fyrr.***Samræmi.**

9,5 - 10:

-Glæst heildarmynd. Hrossið hafi lofthæð, sívalan, langan og léttan bol, það sé nægilega framhált og algerlega hlutfallarétt.

9,0:

-Mjög falleg heildarmynd. Hrossið hafi lofthæð, sívalan, langan og léttan bol, það sé nægilega framhált. Einungis sé um smávægilega samræmisgalla að ræða.

8,5:

-Falleg heildarmynd. Hrossið hafi lofthæð, sívalan, langan bol. Hryssur séu ekki afturháar en stóðhestar hærri á herðar en lend. Einungis um smávægilega samræmisgalla að ræða.

8,0:

-Fremur falleg heildarmynd.

-Mjög góðir þættir í samræminu geta vegið upp nokkur lýti.

7,5:

-Þokkalegt samræmi.

-Góðir þættir í samræminu geta vegið upp nokkur lýti.

7,0:

-Sjá upptalningu við einkunn 6,5 og lægra en hér er ekki um eins alvarlega galla að ræða.

6,5 og lægra:

-Hrossið er mjög framlágt.

-Hrossið er mjög djúpybyggt; mjög djúpt um brjóst, bolmikið (miklar útlögur, flatar síður).

-Hrossið er mjög fótlaegt.

-Hrossið er mjög stuttvaxið og/eða það er mikið ósamræmi í lengd, framhluta, miðhluta og afturbyggingar.

-Hrossið hefur mikið ósamræmi í fram- og afturhluta (breidd, dýpt) þar með talið að brjóstið sé of þunnt (samfallið).

Fótagerð.

9,5 - 10:

-Þurrar, mjög sterklegar sinar og mjög góð skil sina og leggja, traustlegir liðir og vel gerðar kjúkur, fótstaða mjög góð.

9,0:

-Þurrar, mjög sterklegar sinar og mjög góð skil sina og leggja, traustlegir liðir og allgóðar kjúkur.

8,5:

-Þurrar, sterklegar sinar og góð skil sina og leggja (mjög gott átak), þokkalegir liðir, kjúkur og fótstaða (útlit).

-Þokkalegt átak en mjög fallett útlit.

8,0:

-Allgóð fótagerð.

-Mjög góðir þættir í fótagerðinni geta vegið upp nokkra galla.

7,5:

-Þokkaleg fótagerð.

-Góðir þættir í fótagerðinni geta vegið upp nokkra galla.

7,0:

-Sjá upptalningu við einkunn 6,5 og lægra en hér er ekki um eins alvarlega galla að ræða.

6,5:

-Mjög votar sinar á fram- og/eða afturfótum.

-Mjög lítil skil sina og leggja á framfótum.

-Mjög grannir liðir á aftur- og/eða framfótum (einkum skal litið á hækil og framhné).

-Mjög svög eða hörð fótstaða.

-Mikið frávik frá rétttri fótstöðu, þ.e. sverðfætt eða hafurfætt

Við einkunnagjöf skal taka tillit til fjölda galla og hversu miklir þeir eru.

Réttleiki.

9,5 - 10:

-Frábær réttleiki: Framfætur eru algerlega réttir og hæfileg gleidd er á milli framfóta sem og afturfóta. Afturfætur mega vera lítillaga útskeifir.

9,0:

-Mjög góður réttleiki. Ekki er um neina eiginlega galla að ræða.

8,5:

-Góður réttleiki. Einungis er um smávægilegan galla að ræða, þó sé enginn vindingur í hækjum.

8,0:

-Fremur góður réttleiki fóta. Ekki um verulega galla að ræða.

7,5:

-Þokkalegur réttleiki. Liðir mega þó vera nokkuð snúnir ef hrossið er algerlega óagripíð og engin einkenni um óeðlilegt álag koma fram í fótum.

7,0:

-Sjá upptalningu við einkunn 6,5 og lægra en hér er ekki um eins alvarlega galla að ræða.

6,5 og lægra:

-Mjög illa snúnir liðir fram- og/eða afturfóta.

-Mjög mikill vindingur í hækjum.

-Mjög mikil nágengni.

-Mjög skæld fótstaða á fram- og/eða afturfótum; kiðfætt, hjólbeinótt, kýrfætt.

Við einkunnagjöf skal taka tillit til fjölda galla og hversu miklir þeir eru.

Við dóma á réttleika skal taka tillit til hvort hross gripi á sig eða einkenni um óeðlilegt álag komi fram.

Sú venja skal viðhöfð við dóma á nágengum hrossum að þau séu teymd á brokki auk þess sem þau eru teymd á feti eins og venja er. Mjög mikil gleiðgengni að aftan, svo að lýti sé af, getur haft áhrif á einkunnagjöf fyrir réttleika.

Hófar.

9,5 - 10:

-Mjög vel djúpir hófar og hvelfdur hófbotn, mjög vel lagaðir, kúptir og fallegir að sjá, efnispéttir, einlítir og helst dökkir. Hóftunga er mikil og hælstoðir mjög traustlegar.

9,0:

-Vel djúpir, vel lagaðir og kúptir, sterklegir og efnismiklir hófar, hóftunga er góð og hælstoðir traustlegar.

8,5:

-Vel djúpir, vel lagaðir og sterklegir hófar. Aðeins er um fremur smávægilega galla að ræða hvað önnur atriði hófgerðar varðar.

8,0:

-Þökkalega vel djúpir hófar, þeir séu lausir við alla stórgalla.

-Meðaldjúpir hófar en mjög efnisgóðir og vel lagaðir.

7,5:

-Meðaldjúpir hófar en gallar og betri atriði geta náð til að vega hvort annað upp.

7,0:

-Sjá upptalningu við einkunn 6,5 og lægra en hér er ekki um eins alvarlega galla að ræða.

6,5 og lægra:

-Mjög grunnir hófar, flatir, útflenntir eða hófbotn siginn.

-Mjög krappir (þröngir) hófar.

-Mjög lélegt efni í hófum (þ.m.t. afar ljótt yfirborð).

-Mjög efnislítillir hófar, nær enginn hóftunga eða nær engir hælur.

Við einkunnagjöf skal taka tillit til fjölda galla og hversu miklir þeir eru.

Prúðleiki á fax og tagl.

9,5 - 10:

-Einstakur prúðleiki á fax og tagl, þykkt og sítt fax með miklum ennistoppi.

9,0:

-Mjög góður prúðleiki á fax og tagl.

8,0 - 8,5:

-Allþykkt fax sem má auðveldlega skipta, ágætur vöxtur í ennistopp. Taglið þökkalegt.

7,5:

-Meðalprúðleiki.

7,0:

-Sjá einkunn 6,5 og lægra en hér er ekki um eins alvarlegan galla að ræða.

6,5 og lægra:

-Mjög snoðið á fax og tagl.

Hryssur hafa að jafnaði fingerðara fax og tagl en stóðhestar og þarf að hafa það í huga við mat á þessum þætti.

Tölt.

9,5 - 10:

-Taktgott tölt með góðu afturfótastigi, glæstri lyftu og framgripi framfóta, mikið fjaðurmagn er í hreyfingum, töltferðin frábær.

-Til að einkunnin 10 náist þarf einkunn fyrir hægt tölt að vera að lágmarki 9,0 og til að einkunnin 9,5 náist þarf einkunn fyrir hægt tölt að vera að lágmarki 8,5.

9,0:

-Taktgott tölt með góðu afturfótastigi, góðri lyftu og framgripi framfóta, fjaðurmagn er í hreyfingum, mjög ferðmikið.

-Taktgott tölt með góðu afturfótastigi, glæstri lyftu og framgripi framfóta, mikið fjaðurmagn er í hreyfingum, dágóð ferð.

-Til að einkunnin 9,0 náist þarf einkunn fyrir hægt tölt að vera að lágmarki 8,0.

8,5:

-Taktgott tölt með góðu afturfótastigi, meðalgóðri lyftu og framgripi framfóta en töltferðin er mjög góð.

-Taktgott tölt með góðu afturfótastigi, góðri lyftu og framgripi framfóta en aðeins þokkalegri töltferð.

-Rúmt, afar lyftingar- og framtaksmikið tölt en skortir nokkuð á gott taktöryggi.

-Hrossið nær ekki góðu afturfótastigi en hreyfingar framfóta eru afar lyftingar- og framgripsmiklar, bærilegur taktur á hægu tölti, mjög ferðmikið.

-Til að einkunnin 8,5 náist þarf einkunn fyrir hægt tölt að vera að lágmarki 7,5.

8,0:

-Taktgott tölt með góðu afturfótastigi, lyfta og framgrip framfóta er ekki undir meðallagi, allgóð ferð.

-Taktgott tölt með góðu afturfótastigi, góðri lyftu og framgripi framfóta en töltferð er í meðallagi.

-Rúmt lyftingargott, framtaksmikið tölt en um nokkra taktgalla er að ræða þegar komið er á ferð.

-Fremur stutt afturfótastig en lyfta og framgrip framfóta er mikið, hreinir taktgallar eru ekki til staðar, hrossið nær góðri töltferð.

-Hámarkseinkunn ef ekki er sýnt hægt tölt.

-Hámarkseinkunn ef eingöngu er sýnt hægt tölt.

-Til að einkunnin 8,0 náist þarf einkunn fyrir hægt tölt að vera að lágmarki 7,0.

7,5:

-Taktgott tölt en nokkuð skortir á rými þess og glæsileik.

-Taktgott tölt, rúmt en reisnarlítið (lág gengni).

-Rúmt, lyftingar- og framgripsmikið tölt en um talsverða taktgalla er að ræða á hægu- og milliferðartölti.

-Tölt með stuttu afturfótastigi en lyfta og framgrip fóta er mikið og allgóð ferð næst.

7,0:

-Þokkalegt tölt með köflum en ójafnt.

-Rýmslítið tölt eða mjög stutt afturfótastig.

-Brokkívaf en þokkaleg ferð.

-Bindingur þó að nokkur ferð og lyfta náist.

-Hopp upp á fótinn á venjulegri töltferð.

-Taktþreint tölt, milliferð næst en gangurinn er afskaplega lítilfjörlegur (mikil lág gengni, stuttstígni).

6,5 og lægra:

-Töltir ekki (5,0).

-Mjög tregt tölt (klárgengni).

-Mjög bundið tölt (skeiðbindingur).

-Afar ferðlítið tölt.

-Mjög víxlað tölt.

-Tipl eða mikið hopp upp á fótinn.

Mikilvægt er að sýna hægt tölt og greinilegar hraðabreytingar eigi hinar hærri einkunnir að nást. Hægt tölt er stigað sérstaklega og sýning þess er skilyrði þess að hærri einkunnir (8,5 og hærra) fyrir tölt náist. Einkunn fyrir hægt tölt reiknast ekki sérstaklega inn í heildareinkunn en er hugsuð til að auka upplýsingagildi dómsins.

Hægt tölt.

9,5 - 10:

-Takthreint tölt með góðu afturfótastigi, glæstri lyftu og framgripi framfóta, mikið fjaðurmagn er í hreyfingum.

9,0:

-Takthreint tölt með góðu afturfótastigi, góðri lyftu og framgripi framfóta, fjaðurmagn er í hreyfingum.

8,5:

-Taktgott tölt með góðu afturfótastigi, góðri lyftu og framgripi framfóta.

-Taktgott tölt, hrossið nær þó ekki góðu afturfótastigi en hreyfingar framfóta eru afar lyftingar- og framgripsmiklar.

8,0:

-Taktgott tölt með góðu afturfótastigi, lyfta og framgrip framfóta er ekki undir meðallagi.

-Stutt afturfótastig en lyfta og framgrip framfóta er mikið, hreinir taktgallar eru ekki til staðar.

7,5:

-Taktgott tölt en fremur reisnarlítið.

7,0:

-Takthreint tölt, en gangurinn er afskaplega lítilfjörlegur (mikil lággengi, stuttstígni).

6,5 og lægra:

-Mjög tregt tölt (klárgengi).

-Mjög bundið tölt (skeiðbindingur).

-Mjög víxlað tölt.

-Tipl eða mikið hopp upp á fótinn.

-Sýnir ekki hægt tölt (5,0).

Brokk.

9,5 - 10:

-Öruggt brokk með rúmum og háum fjaðurmögnum, svífandi hreyfingum, brokkferðin einstök.

9,0:

-Öruggt brokk með rúmum og háum fjaðurmögnum, svífandi hreyfingum, ferðgott.

-Kappreiðabrokk, ekki kröfur um glæsileik.

8,5:

-Glæst og svífmikið brokk en skortir nokkuð á brokköryggi.

-Öruggt, létt, ferðgott og þökkalega fallett brokk.

-Öruggt brokk með háum og miklum hreyfingum, ferðmikið en gróft.

-Möguleg einkunn ef form og svif er gott, þó ítrasta ferð náist ekki.

8,0:

-Skrefadrjúgt og fallett brokk en lítið brokköryggi.

-Öruggt, létt og sæmilega ferðgott brokk en ekki fallett.

-Öruggt, ferðmikið en gróft brokk.

7,5:

-Sýnir skrefadrjúgt brokk en óöruggt (lítið brokköryggi).

-Full lin og sveiflulítil brokkhreyfing en þökkalega ferðgott.

-Hreint og öruggt brokk en þung hreyfing og ekki ferðmikið.

7,0:

-Afar óöruggt brokk en sýnir á köflum gott brokk.

-Brokkar örugglega en lint og ferðlítið.

6,5:

-Mjög lint og óöruggt brokk, hoppar upp á fótinn.

-Öruggt tipl.

5,5 - 6,0:

-Rétt aðeins tæpt á tilþrifalaus brokki.

5,0:

-Sýnir ekki brokk.

Við dóm á brokki er ætíð litið til hreinleika gangtegundarinnar ef hinar hærri einkunnir eiga að nást, þó eru ekki gerðar kröfur um fullkominn tvítakt á brokki.

Skeið.

9,5 - 10:

-Öruggt og glæsilegt skeið, taktgott, skeiðferðin frábær.

9,0:

-Öruggt og glæsilegt skeið, taktgott, góð skeiðferð.

-Kappreiðaskeið, ekki kröfur um glæsileik.

8,5:

-Öruggt og afar fallett skeið, taktgott, allgóð skeiðferð.

-Öruggt og snarpt skeið en ekki fallett.

-Glæsilegt og ferðmikið skeið en ekki full sprettlengd, - nær þó 90 til 100 m.

-Glæsilegt og flugrúmt skeið, óverulegir taktgallar, full sprettlengd, nær 150 til 180 m.

8,0:

-Öruggt og fallett skeið, taktgott, skeiðferð í meðallagi.

-Öruggt og rúmt skeið en ekki fallett.

-Fallett og ferðmikið skeið en ekki langir sprettir, nær þó 70 – 80 m.

-Fallett og mjög rúmt skeið en lítillega fjórtaktað á köflum.

7,5:

-Öruggt og þokkalega fallett skeið, taktgott en skortir á ferð.

-Öruggt, ekki fallett skeið en fremur ferðgott.

-Fallett og rúmt skeið en stuttir sprettir, - nær þó 40 til 60 m.

-Fallett og rúmt skeið en fjórtaktað á köflum.

7,0:

-Snerpu skeiðhrifsur en lítið skeiðöryggi.

-Skeið með allmiklum taktgöllum.

-Snerpu- og fegurðarlítið en öruggt skeið.

6,5 eða lægra:

-Engin vekurð (5,0).

-Stuttir snerpulitlir sprettir.

-Snerpulaust skeið þótt hrossið haldi sprettinn út.

-Skeiðhrifsur.

-Skeið með verulegum taktgöllum; flandur, fjórtaktur eða víxl.

Stökk.

9,5 - 10:

-Takthreint og afar fallett stökk; hrossið lyftir sér vel að framan og teygir vel á sér í mjúkum bogum, stökkferðin frábær.

-Til að einkunnin 10 náist þarf hægt stökk að vera minnst 9,0 og til að einkunnin 9,5 náist þarf hægt stökk að vera minnst 8,5.

9,0:

-Takthreint og afar fallett stökk; hrossið lyftir sér vel að framan og teygir vel á sér í mjúkum bogum, dagóð ferð.

-Til að einkunnin 9,0 náist þarf hægt stökk að vera minnst 8,0.

8,5:

-Sniðgott stökk, allgóð stökkferð.

-Mjög ferðmikið stökk, snið í þokkalegu meðallagi.

-Kappreiðastökk, ekki kröfur um glæsileik.

-Til að einkunnin 8,5 náist þarf hægt stökk að vera minnst 7,5.

8,0:

- Sniðgott stökk, stökkferð í meðallagi.
- Ferðmikið stökk, snið í meðallagi.
- Hámarkseinkunn ef eingöngu er sýnt hægt stökk.
- Hámarkseinkunn ef ekki er sýnt hægt stökk.

7,5:

- Þokkalegt stökk með sæmilegu sniði og stökkferð í meðallagi.
- Stökkferð og snið (taktur, svif og mýkt) geta vegið upp vankanta hvort á öðru.

7,0:

- Víxlar en sýnir gott stökk á milli.
- Stökk með óhreinum takti.
- Þungt stökk; svif- og ferðlítið.
- Þokkalegt snið en ferðlaust stökk.

6,5 eða lægra:

- Kýrstökk, víxl.
- Mjög óhreinn taktur, ferðlaust.
- Mjög mikið ósamræmi í stökkhreyfingu, t.d. mjög há lendarhreyfing.
- Afar mikil þyngsli (svifleysi).
- Einvörðungu kýrstökk (5,0)

Stökksýning í kynbótadómi skal framkvæmd á þann veg að hleypt er af hægu stökki (það sýnt), stökkhraði síðan aukinn og ítrasta stökkferð hrossins sýnd. Sérstök einkunn er gefin fyrir hægt stökk og sýning þess er skilyrði þess að hærri einkunnir (8,5 eða hærra) fyrir stökk náist. Einkunn fyrir hægt stökk reiknast ekki sérstaklega inn í heildareinkunn en er hugsuð til að auka upplýsingagildi dómsins.

Hægt stökk.

9,5 - 10:

- Mjúkt, þrítakta stökk með svifi; hrossið lyftir sér vel að framan, áreynslulaust en tilkomumikið.

9,0:

- Taktgreint og afar fallett stökk; hrossið lyftir sér vel að framan með góðu svifi.

8,5:

- Sniðgott stökk.

8,0:

- Snið í meðallagi.

7,5:

- Þokkalegt stökk með sæmilegu sniði.
- Taktur, svif og mýkt geta vegið upp vankanta hvort á öðru.

7,0:

- Víxlar en sýnir gott stökk á milli.
- Stökk með óhreinum takti.
- Þungt stökk; svif- og ferðlítið.

6,5 eða lægra:

- Kýrstökk, víxl.
- Mjög mikið ósamræmi í stökkhreyfingu, t.d. mjög há lendarhreyfing.
- Afar mikil þyngsli (svifleysi).
- Einvörðungu kýrstökk (5,0).

Vilji og geðslag.

9,5 - 10:

- Fjörviljugur, glaður og kjarkaður en frábærlega þjáll og leitast sífellt eftir því að gera knapa sínum til geðs.

9,0:

- Ásækinn í vilja og þjáll en ekki fjörugur.
- Fjörviljugur en einungis meðalþjáll.
- Sýnir frábæran og hnökralausan samstarfsvilja í hvívetna en ekki fjörugur.

8,5:

- Mjög þjáll en ekki mikið ásækinn.
- Ásækinn í vilja en einungis meðalþjáll.

8,0:

- Reiðvilji.
- Ásækinn í vilja en óþjáll.

7,5:

- Þægð en framtaksleysi.
- Spennuvilji.
- Reiðvilji en viðkvæmni eða einbeitingarleysi.

7,0:

- Viljaleysi.
- Kergjuvottur.
- Taugaveiklun.

6,5 - 5,0:

- Kergja.
- Mikil leti og deyfð.
- Mikið ofríki (rokur).

Fegurð í reið.

9,5 - 10:

- Hrossið er glæsilegt og aðsópsmikið í framgöngu:
- Hrossið er háreist, þjálmt í beisli, höfuð í lóð. Hreyfingar eru léttar, háar, fjaðurmagnaðar og samræmisgóðar, mikið framgrip og frábært fas, taglburður eins og best verður á kosið.

9,0:

- Hrossið fer mjög fallega í reið:
- Reising er fögur og hrossið fer fallega í beisli. Hreyfingar eru léttar, háar, fjaðurmagnaðar og samræmisgóðar, mikið framgrip og mikið fas, taglburður með ágætum. Mjög góðir þættir geta vegið upp nokkru síðri þætti í fegurð hrossins í reið en ætíð eru gerðar miklar kröfur til fallegrar reisingar.

8,5:

- Hrossið fer fallega í reið.
- Reising er góð og hrossið fer vel í beisli. Hreyfingar eru léttar og samræmisgóðar eða aðsópsmiklar. Góðir þættir geta vegið upp minniháttar galla í fegurð hrossa í reið.

8,0:

- Hrossið fer vel í reið:
- Hrossið er hæfilega reist og heildarmynd þess í reið er laus við öll eiginleg lýti s.s. gan.
- Reising og höfuðburður aðeins sæmilegur en fallegar og verklegar hreyfingar.
- Reising og höfuðburður mjög góður en hreyfingar aðeins sæmilegar.

7,5:

- Engir afgerandi gallar á heildamynd hrossins í reið:
- Hrossið er meðalreist og fer þokkalega.

7,0:

- Sjá upptalningu við einkunn 6,5 og lægra en hér er ekki um eins alvarlega galla að ræða.
- 6,5 og lægra:
- Mikil lággengni.
- Mikið mýktarleysi og þung hreyfing.
- Mikil lágreisni.
- Mikil ofreisn, gan og gap.

- Mikill höfuðsláttur og skekking í beisli.
- Taglsláttur.

Einkunn 6,5 eða lægri getur komið til ef einn ofantalinna galla nær til að stórskemma heildarmynd hrossins í reið. Hitt er þó algengara að fleiri galla þurfi til, svo að heildarmynd verði þetta lýtt. Einkunn fyrir fegurð í reið er, á hliðstæðan hátt einkunn fyrir vilja og geðslag, samnefnari fyrir eiginleikann eins og hann kemur fyrir hjá hrossinu í gegnum alla sýninguna.

Fet.

9,5 - 10:

- Hrossið fasmikið og fetar mjúkt í bol, með stöðugum jöfnum takti, meðalreist, nær framfótaspori vel, hreyfingar rösklegar og rúmar.

8,5 - 9,0:

- Gangurinn takthreinn og rösklegur en hreyfingarnar fasminni en undir einkunn 9,5 - 10.

7,5 - 8,0:

- Fetið takthreint en skortir röskleika.

6,5 - 7,0:

- Ójafn taktur eða fetið framtakslítið, afturfótur nær ekki framfótaspori.

5,5 - 6,0:

- Fetið mjög skrefstutt, tiplandi, eða mjög hliðstæð hreyfing.

5,0:

- Hrossið fetar ekki.